

Z A K O N
O PRAVIMA POVRATNIKA U PRIJERATNO MJESTO PREBIVALIŠTA
U ENTITETU REPUBLIKA SRPSKA I BRČKO DISTRIKTU BOSNE I HERCEGOVINE

Z A K O N
O PRAVIMA POVRATNIKA U PRIJERATNO MJESTO PREBIVALIŠTA
U ENTITETU REPUBLIKA SRPSKA I BRČKO DISTRIKTU BOSNE I HERCEGOVINE

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.
(Predmet Zakona)

Ovim zakonom uređuju se uvjeti, način i postupak za ostvarivanje i korištenje prava stečenih na osnovu federalnih zakona i drugih propisa povratnika u entitet Republiku Srpsku i Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Brčko Distrikt), iz oblasti socijalne zaštite i zaštite porodice sa djecom, branilačko-invalidske zaštite, zdravstvene zaštite i prava iz oblasti poreza na dohodak.

Član 2.
(Definicije)

(1) Povratnik u smislu ovog zakona je lice koje je ostvarilo ili će ostvariti pravo na povratak iz Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija) u entitet Republiku Srpsku i Brčko Distrikt, uz obaveznu prijavu mjesta prebivališta u mjestu povratka, bez ograničenja u pogledu datuma prijave prebivališta u mjestu prijeratnog prebivališta (u daljnjem tekstu: povratnik).

(2) Izbjeglica i raseljeno lice su ona lica kako je to definirano odredbama čl. 4. i 6. Zakona o raseljenim licima i povratnicima u Federaciji Bosne i Hercegovine i izbjeglicama iz Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 15/05).

Član 3.
(Lica koja mogu ostvariti, odnosno nastaviti koristiti stečena prava)

(1) Prava iz ovog zakona mogu ostvariti lica koja su se dobrovoljno vratila i prijavila prebivalište u mjesto prijeratnog prebivališta u entitetu Republika Srpska ili Brčko Distriktu i koja su imala prebivalište ili boravište u entitetu Federacija na osnovu statusa raseljenog lica.

(2) Pod prijeratnim prebivalištem iz stava (1) ovog člana smatra se prebivalište koje je to lice imalo do 30.04.1991. godine.

(3) Lica iz stava (1) ovog člana zadržavaju korištenje stečenih prava i ostvaruju prava u skladu sa ovim zakonom ukoliko su prije stupanja na snagu ovog zakona imala boravište, odnosno prebivalište u entitetu Federacija, pod uvjetom da ta prava ne ostvaruju po propisima Republike Srpske ili Brčko Distrikta.

II. OBLASTI U KOJIMA SE OSTVARUJU I KORISTE PRAVA

Član 4.
(Pravni okvir ostvarivanja prava)

(1) Prava iz oblasti socijalne zaštite i zaštite porodice sa djecom ostvaruju se u skladu sa Zakonom o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom („Službene novine Federacije BiH“, br. 36/99, 54/04, 39/06 i 14/09) i podzakonskim propisima i

Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba („Službene novine Federacije BiH“, br. 55/00, 41/01, 22/05 i 9/08) i podzakonskim propisima.

(2) Prava iz oblasti branilačko-invalidske zaštite ostvaruju se i koriste u skladu sa: Zakonom o pravima branilaca i članova njihovih porodica („Službene novine Federacije BiH“, br. 33/04, 56/05, 70/07 i 9/10), Zakonom o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i članova njihovih porodica („Službene novine Federacije BiH“, br. 70/05, 61/06 i 9/10), Zakonom o prijevremenom povoljnijem penzionisanju branilaca odbrambeno-oslobodilačkog rata („Službene novine Federacije BiH“, broj 41/13) i podzakonskim propisima.

(3) Prava iz oblasti zdravstvene zaštite ostvaruju se u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti („Službene novine Federacije BiH“, br. 46/10 i 75/13) i podzakonskim propisima.

(4) Prava iz oblasti poreza na dohodak ostvaruju se u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak („Službene novine Federacije BiH“, br. 10/08, 9/10, 44/11 i 7/13) i podzakonskim propisima, a odnose se na poreske olakšice za fizička lica – povratnike koja imaju prijavljeno prebivalište na području entiteta Republika Srpska ili Brčko Distrikta, a koja ostvaruju dohodak od nesamostalne djelatnosti kod poslodavca na području entiteta Federacija.

III. SOCIJALNA ZAŠTITA I ZAŠTITA PORODICE SA DJECOM

Član 5.

(Prava iz socijalne zaštite i zaštite porodice sa djecom i organi koji vode postupak)

(1) Lica iz člana 3. ovog zakona mogu koristiti prava iz oblasti socijalne zaštite i zaštite porodice sa djecom, pod uvjetima i na način propisan federalnim zakonom iz člana 4. stav (1) ovog zakona i podzakonskim propisima.

(2) Lica iz člana 3. ovog zakona podnose zahtjeve za priznavanje prava iz stava (1) ovog člana nadležnom općinskom organu po mjestu svog posljednjeg prebivališta, odnosno boravišta na teritoriji Federacije, koji u prvom stepenu rješava o pravima iz oblasti socijalne zaštite.

(3) Po žalbama izjavljenim na prvostepena rješenja iz stava (2) ovog člana rješava nadležni kantonalni, odnosno federalni organ uprave nadležan za poslove socijalne zaštite.

Član 6.

(Zadržavanje stečenih prava)

(1) Lica iz člana 3. ovog zakona koja su na osnovu pravomoćnog rješenja ostvarila prava iz oblasti socijalne zaštite i zaštite porodice sa djecom zadržavaju stečena prava, odnosno bit će im nastavljena isplata novčanih naknada i nakon povratka, odnosno prijave mjesta prebivališta u entitetu Republika Srpska.

(2) Isplata novčanih naknada licima iz stava (1) ovog člana vršit će se na način propisan federalnim propisima iz člana 4. stav (1) ovog zakona.

(3) Lica iz člana 3. ovog zakona zadržavaju prava ostvarena u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih lica i nakon povratka, odnosno prijave mjesta prebivališta u entitetu Republika Srpska.

IV. BRANILAČKO-INVALIDSKA ZAŠTITA

Član 7. (Prava iz branilačko-invalidske zaštite)

(1) Lica iz člana 3. ovog zakona koriste prava koja su uređena federalnim propisima iz člana 4. stav (2) ovog zakona, u postupku, pod uvjetima i na način propisan za ostvarivanja prava iz oblasti branilačko-invalidske zaštite.

(2) Na nadležnost organa za prijem zahtjeva, vođenje upravnog postupka i rješavanje o pravima iz stava (1) ovog člana iz oblasti branilačko-invalidske zaštite primjenjuju se odgovarajuće odredbe zakona i podzakonskih propisa iz člana 4. stav (2) ovog zakona.

V. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Član 8. (Prava iz zdravstvene zaštite)

(1) Lica iz člana 3. ovog zakona u skladu sa uvjetima i načinom ostvarivanja prava iz oblasti zdravstvene zaštite koji su uređeni propisima iz člana 4. stav (3) ovog zakona imaju pravo na zdravstvenu zaštitu koje je obuhvaćeno obaveznim zdravstvenim osiguranjem koje podrazumijeva osiguranje zdravstvenog standarda pod jednakim uvjetima za osigurana lica u zadovoljavanju potreba u primarnoj, specijalističko-konsultativnoj i bolničkoj zdravstvenoj zaštiti s odgovarajućom medicinskom rehabilitacijom.

(2) Pravo na primarnu i specijalističko-konsultativnu zdravstvenu zaštitu lica iz člana 3. ovog zakona mogu koristiti u općini posljednjeg mjesta prebivališta, odnosno boravišta prije povratka u prijeratno mjesto prebivališta ili po vlastitom izboru u drugoj općini istog kantona koja je komunikacijski najbliža njihovom mjestu povratka.

(3) Pravo na bolničku zdravstvenu zaštitu lica iz člana 3. ovog zakona mogu koristiti u bolnicama po mjestu posljednjeg prebivališta, odnosno boravišta prije povratka u entitet Republika Srpska i Brčko Distrikt.

(4) Lica iz člana 3. ovog zakona imaju pravo korištenja vertikalnog programa zdravstvene zaštite u skladu sa Odlukom o utvrđivanju prioriternih programa zdravstvene zaštite od interesa za Federaciju Bosne i Hercegovine i prioriternih najsloženijih oblika zdravstvene zaštite iz određenih specijalističkih oblasti koje će pružati osiguranim licima na teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 8/05, 11/07, 44/07, 97a/07, 33/08 i 52/08) i Odlukom o kriterijima i načinu korištenja sredstava Fonda solidarnosti Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 22/02 i 11/05).

VI. POSTUPAK OSTVARIVANJA PRAVA

Član 9. (Podnošenje zahtjeva)

(1) Zahtjev za ostvarivanje prava podnosi se nadležnom prvostepenom organu za određenu oblast, a u skladu sa ovim zakonom.

(2) Podnosilac zahtjeva dužan je uz zahtjev dostaviti:

- a) prijavu prebivališta u mjestu prijeratnog prebivališta u entitetu Republika Srpska i Brčko Distriktu,
- b) prijavu boravišta u kantonu na osnovu statusa raseljenog lica ili
- c) prijavu prebivališta u kantonu kojem je prethodio status raseljenog lica.

Član 10.
(Postupanje prvostepenog organa po zahtjevu)

Nadležni prvostepeni organ rješava po zahtjevu iz člana 9. ovog zakona koristeći dokaze:

- a) kojima raspolaže za podnosioca zahtjeva (eventualno postojeći spis predmeta),
- b) koje pribavlja po službenoj dužnosti,
- c) koji su po karakteru takvi da ih podnosilac zahtjeva pribavlja lično.

Član 11.
(Zabrana ostvarivanja istih prava po propisima u entitetu Republika Srpska i Brčko Distriktu)

(1) Prvostepeni organ po službenoj dužnosti utvrdit će da li lica iz člana 3. ovog zakona ostvaruju ista prava po drugim propisima.

(2) Lica iz člana 3. ovog zakona koja su ostvarila pravo prema ovom zakonu dužna su u roku 15 dana obavijestiti nadležni organ o svakoj promjeni koja bi mogla uticati na korištenje i obim ostvarenih prava.

(3) Lica iz člana 3. ovog zakona kojima je isplaćeno novčano primanje na koje nisu imala pravo dužna su vratiti primljeni iznos.

Član 12.
(Datum početka ostvarivanja prava)

Prava iz ovog zakona pripadaju licima iz člana 3. ovog zakona od prvog dana narednog mjeseca po podnošenju zahtjeva.

Član 13.
(Zadržavanje prava)

Lica iz člana 3. ovog zakona koja su ostvarila prava iz oblasti socijalne zaštite i zaštite porodice sa djecom, branilačko-invalidske zaštite, zdravstvene zaštite, prava iz oblasti poreza na dohodak, stupanjem na snagu ovog zakona zadržavaju ostvarena prava u smislu da se ne mora voditi novi postupak u skladu sa ovim zakonom.

Član 14.
(Propisi o vođenju postupka)

U postupku ostvarivanja prava iz ovog zakona primjenjuje se Zakon o upravnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, br. 2/98 i 48/99), ukoliko propisima iz člana 4. ovog zakona nije drugačije uređeno.

VII. FINANSIRANJE I NADZOR

Član 15.
(Način finansiranja)

(1) Prava povratnika ostvarena po propisima iz člana 4. ovog zakona finansiraju se na način kako je to uređeno propisima iz člana 4. ovog zakona.

Član 16. (Organi koji vrše nadzor)

(1) Nadzor nad primjenom ovog zakona vrše: Federalno ministarstvo raseljenih lica i izbjeglica, Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata, Federalno ministarstvo zdravstva, Federalno ministarstvo finansija i Federalno ministarstvo rada i socijalne politike svako u okviru svoje nadležnosti.

(2) Inspeksijski nadzor nad primjenom ovog zakona vrše nadležne federalne resorne inspekcije.

VIII. KAZNE NE ODREDBE

Član 17. (Prekršaji)

(1) Novčanom kaznom od 500,00 KM do 1.500,00 KM bit će kažnjeno za prekršaj odgovorno lice u organu uprave ili ustanovi, ako:

1. korisniku suprotno odredbama ovog zakona uskrati ili ograniči prava koja mu pripadaju;
2. omogući korištenje prava licu kojem ne pripada pravo prema ovom zakonu ili mu ne pripada u tom obimu;
3. neomogući ostvarivanje uvida u upravno rješavanje, ne dostavi potrebne podatke, spise i obavještenja o pitanjima koja se odnose na upravne stvari u upravnom postupku na zahtjev nadležnog ministarstva ili upravne inspekcije.

(2) Novčanom kaznom od 500,00 KM do 1.500,00 KM bit će kažnjeno fizičko lice koje na osnovu lažne isprave, lažnog iskaza ili na bilo koji drugi nedozvoljen način svojim djelovanjem ostvari pravo prema ovom zakonu koje mu ne pripada.

IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 18. (Usaglašavanje zakona)

(1) Ukoliko određene odredbe ovog zakona nisu u saglasnosti sa odredbama zakona iz člana 4. ovog zakona, primjenjivat će se odredbe ovog zakona.

(2) Vlada Federacije Bosne i Hercegovine će u roku 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona dostaviti Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine odgovarajuće izmjene i dopune propisa iz člana 4. ovog zakona radi njihovog usklađivanja sa odredbama ovog zakona.

(3) Kantoni će u skladu sa svojim nadležnostima u roku 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona posebnim zakonom ili odgovarajućim izmjenama i dopunama postojećih zakona omogućiti povratnicima u entitet Republika Srpska i Brčko Distrikt korištenje prava iz oblasti: socijalne zaštite i zaštite porodice sa djecom, zdravstvene zaštite i dopunskih prava iz oblasti branilačko-invalidske zaštite.

**Član 19.
(Ravnopravnost spolova)**

Imenice upotrijebljene u ovom zakonu samo u muškom ili samo u ženskom rodu odnose se na oba spola.

**Član 20.
(Stupanje na snagu)**

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

PREDSJEDAVAJUĆI
DOMA NARODA
PARLAMENTA FEDERACIJE BIH

Tomislav Martinović

POTPREDSJEDAVAJUĆA
PREDSTAVNIČKOG DOMA
PARLAMENTA FEDERACIJE BIH

Mira Grgić